

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2023 – 2024

Limba și literatura română

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Par casele palate sub vraja înserării
Și norii le mângâie cu palme de șofran*.
Și nu-i mai larg și pașnic nici însuși cerul mării
Decât acest cer veșted și-adânc, de Bărăgan.

Își saltă roșii tuiuri* în vânturi păpușoi*
Mișcând sub adiere aripe de strujeni*;
Trăgând la care pline merg lung pe drumuri boii
Pe lângă negre garduri mâncate de licheni.

Cresc focuri mari de frunze cu scânteieri ușoare
Spre luna încruntată, lipsită de un sfert,
Iar vântul poartă-n trâmbă* miresme-mbietoare
De lapte proaspăt muls și proaspăt fiert.

Albastrul cer de seară se despletește-n vară
Și bumbi* de stele roșii la geamuri se aprind,
Ogrăzile arată cu toate în afară
Belșugul lor tăcut ce îl cuprind.

Nicolae Labiș, *Toamna*

*șofran – condiment ce colorează puternic în galben

*tui – steag turcesc ornat cu cozi de cal

*păpușoi – porumb

*strujan – tulpina porumbului, cu tot cu frunze

*trâmbă – vântej

*bumb – nasture rotund

Textul 2

Am crescut la casă, în comuna Săvârșin din județul Arad, copilăind pe dealuri și pe văi, până când viața m-a dus la oraș. Dar până atunci, mi-am construit colibe, am distrus vreo cinci biciclete, m-am lovit, m-am pierdut în pădure, am fost mușcat de cal și câte n-au mai fost. Din 2016, după ce m-am întors de la Londra, am ajuns să trăiesc la munte și să fiu liber, iar asta pentru mine înseamnă mult. Dacă viața mea de acum se datorează dealurilor și văilor pe care mi-am tocit călcâiele la un moment dat, nu știu. Dar știu că dealurile nu cresc în spatele blocului și văile nu curg la robinet. Liftul nu e bicicletă. Casa scării nu e curte. Și câinele din desene animate nu e câine.

Cum ar fi fost la oraș? Nu vreau să știu. Și nu știe nici fetița mea. Dacă natura ar fi scris câteva recomandări pe certificatul de părinte, cu siguranță asta ar fi fost una dintre ele: să crească la țară!

În Londra, unde am locuit șase ani, mergeam pe stradă printre mii de oameni și eram singur. Aici, la munte, când merg singur pe drum știu că nu sunt singur. Mă văd sătenii și mă invită în casele lor. Mă trezesc adesea cu câte o farfurie de ciorbă în față, chiar dacă destinația mea e cu totul alta. Și asta nu se întâmplă doar de sărbători, ci tot timpul.

Cu toate acestea, Crăciunul e frumos oriunde ai fi, dacă ai oameni dragi în preajmă, pentru că e mai degrabă o stare de spirit, un moment magic al întâlnirii, al iertării, al prieteniei. Și aș vrea să spun că este cea mai minunată perioadă din an, datorită colindărilor care încă mai vin la uși cântând, datorită aerului de sărbătoare, mirosului de prăjituri, zăpezii și, mai ales, datorită rudelor și prietenilor, dar, de fapt, fiecare perioadă din an are farmecul ei la țară. Primăvara este la fel de frumoasă, odată ce aduce cu ea o resetare a vieții omului, an de an. Vara, care ne lipsește multe luni de zile, e timpul în care consumăm cea mai mare parte din energie, pentru că la țară nu ai concediu, ci profiți de timpul bun ca să îți faci lucrările mari din gospodărie, iar sentimentul de concediu e prezent în fiecare zi, chiar dacă lucrezi. Toamna cu roadele și culorile pe care ni le dăruiește își are rolul ei într-o viață echilibrată de la țară. Așa că nu, iarna nu este cel mai fericit anotimp, ci este unul la fel de fericit.

Aici, acasă, la munte, Crăciunul parcă începe mai repede. Am împodobit un brad deja de la începutul lunii și vom pune podoabe pe cei replantați pe terenul casei – pentru că noi nu aruncăm brazi. Însă nu contează așa de mult ce e pe masă sau cât de mare e bradul împodobit lângă masă, ci contează mai mult cine vine la masă. Familia, prietenii și vecinii care apar colindând prin zăpadă, ei fac ca sărbătorile să fie Sărbători. De cele mai multe ori am petrecut Crăciunul la țară, fie în Apuseni, în ultimii ani, fie la Ghilad, în Banat, la rude, sau în timpul copilăriei, la Săvârșin – despre dubașii de la Săvârșin găsiți o grămadă de articole online. Sunetul dubelor pe văi nu poate fi egalat, parcă le și aud acum, nici nu e nevoie să închid ochii. Am avut o copilărie plină și îmi amintesc de iernile în Săvârșinul acoperit de zăpadă, când zilele își întindeau orele în întunericul nopții și încă ne dădeam drumul cu săniile de pe deal. Poate faptul că eram copil, poate sunetul dubelor, poate prăjiturile mamei... poate că toate la un loc îmi răscolesc sufletul și îmi aduc aminte mereu și mereu de vremea copilăriei în timpul sărbătorilor. Astfel de amintiri vreau să dăruiesc fetiței mele care crește la munte.

Așadar, nu pot face comparație între Crăciunul petrecut la sat și cel de la oraș, însă eu cred că sunt norocos să petrec sărbătorile la țară. Chiar acum, în liniștea satului, ne bucurăm de zăpada care deja a acoperit, aparent, o lume întreagă. De ce e frumos la sat? La sat, oamenii se ajută. La oraș, mulți vecini nu se cunosc între ei. Uneori îi desparte doar un perete, dar nu își cunosc numele. [...]

Orașul oferă diverse oportunități, dar în zilele noastre o fugă până la oraș nu mai înseamnă mare lucru. Pe vremuri își pregătea omul traista și carul pentru un lung drum de câțiva kilometri. Astăzi te sui pur și simplu în mașină, în vârf de munte, și îți duci copilul la teatru de păpuși la oraș. Mă bucur să văd că multe dintre tradițiile și obiceiurile românești sunt mai popularizate ca oricând. Când eram copil n-am văzut sau auzit atâtea despre ele ca acum.

Nu am la îndemână statistici, dar am postările membrilor din comunitatea *Mutat la țară – Viața fără ceas*, grupul Facebook care a adunat 250.000 de membri în câțiva ani. Sigur, viața la țară are avantaje și dezavantaje, așa cum e peste tot în lume. Aici, pe Pământ, nu trăim în paradis, ci într-un cerc al binelui și al răului. Dar ceea ce văd, ceea ce citesc, ceea ce ascult și ceea ce trăiesc, la un loc, îmi creează un sentiment de bine cu privire la viața în mediul rural.

Andy Hertz, „Stresul sărbătorilor. Mutat la țară”,
în *Dilema Veche*, nr. 976/2022

*dubă – (aici) tobă

A.

1. Notează, din textul 1, doi termeni care fac parte din câmpul lexical al *naturii*.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

În sat miroase a

- a) frunze.
- b) lapte.
- c) păpușoi.
- d) șofran.

Răspunsul corect: ☐.

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

O tradiție de Crăciun specifică zonei Săvârșin este

- a) colindatul dubașilor.
- b) gătitura prăjiturilor.
- c) împodobirea brazilor.
- d) mersul la teatru.

Răspunsul corect: ☐.

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

În 2016, autorul se întoarce

- a) din Banat.
- b) de la Săvârșin.
- c) de la Londra.
- d) de la Ghilad.

Răspunsul corect: ☐.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Peisajul rural prezentat este observat într-o seară.		
De la câmp, căruțele se întorc în sat încărcate.		
Deasupra satului răsare luna plină.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Autorul are convingerea că un copil trebuie să crească la țară.		
Andy Hertz și-a petrecut toate sărbătorile doar la sat.		
Unii dintre cei care se mută la țară formează o comunitate pe Facebook.		

6. Precizează, în unu – două enunțuri, rima poeziei și măsura primului vers. **6 puncte**

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Crezi că viața la sat este mai plăcută decât viața la oraș? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

9. Asociază opera literară „Toamna” de Nicolae Labiş cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

B.

- 2 puncte**

a) „văilor”, „tradițiile”.

b) „mângâie”, „dealurile”.

c) „creează”, „săniile”.

d) „Crăciunul”, „concediu”.

Răspunsul corect: .

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Seria care cuprinde doar cuvinte derivate cu sufix este:

- a) „binelui”, „dezavantaje”.
- b) „câțiva”, „colindătorilor”.
- c) „copilăriei”, „sătenii”.
- d) „ultimii”, „frumoasă”.

Răspunsul corect: ☐ .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Antonimele cuvintelor subliniate în secvența „Toamna cu roadele și culorile pe care ni le dăruiește își are rolul ei într-o viață echilibrată de la țară. Așa că nu, iarna nu este cel mai fericit anotimp, ci este unul la fel de fericit.” se regăsesc, în ordine, în seria:

- a) strictă, luminos.
- b) riguroasă, supărat.
- c) ordonată, bucuros.
- d) haotică, trist.

Răspunsul corect: ☐ .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sensul secvenței subliniate în enunțul „Nu am la îndemână statistici, dar am postările membrilor din comunitatea” este:

- a) nu stric rânduiala.
- b) nu prezintă asemănări.
- c) nu am pus mâna pe.
- d) nu am la dispoziție.

Răspunsul corect: ☐ .

5. Selectează, din fragmentul următor, trei verbe la moduri diferite, pe care le vei preciza: „Cum ar fi fost la oraș? Nu vreau să știu. Și nu știe nici fetița mea. Dacă natura ar fi scris câteva recomandări pe certificatul de părinte, cu siguranță asta ar fi fost una dintre ele”.

6 puncte

Verbul	Modul verbului

6. Alcătuieste o propoziție negativă, în care pronumele personal, la persoana I, numărul singular să aibă funcția sintactică de atribut (1), și un enunț imperativ, în care substantivul „bunică” să fie în cazul acuzativ.

6 puncte

(1)

(2)

7. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: „Dacă viața mea de acum se datorează dealurilor și văilor pe care mi-am tocit călcâiele la un moment dat, nu știu.”. **6 puncte**

8. Scrie, în spațiile libere, forma corectă a cuvintelor subliniate în următorul enunț. **6 puncte**

Invitarea vecinilor noștri / noștrii (1) la picnicul din mijlocul livezii / livadei (2) a creat / a creeat (3) imediat raporturi / rapoarte (4) de prietenie, iar ideea / idea (5), ai cărei / a cărei (6) inițiatori suntem noi, s-a dovedit foarte bună.

Invitarea vecinilor _____ (1) la picnicul din mijlocul _____ (2) _____ (3) imediat _____ (4) de prietenie, iar _____ (5), _____ (6) inițiatori suntem noi, s-a dovedit foarte bună.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Scrie un text de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți mesajul/o semnificație a textului *Toamna de Nicolae Labiș*.

În redactarea textului:

- vei preciza mesajul/o semnificație a textului, prin referire la temă;
- vei menționa patru elemente ale peisajului descris;
- vei interpreta două figuri de stil diferite, relevante pentru mesaj/semnificație;
- vei prezenta o emoție exprimată/un sentiment exprimat în textul poetic.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.
